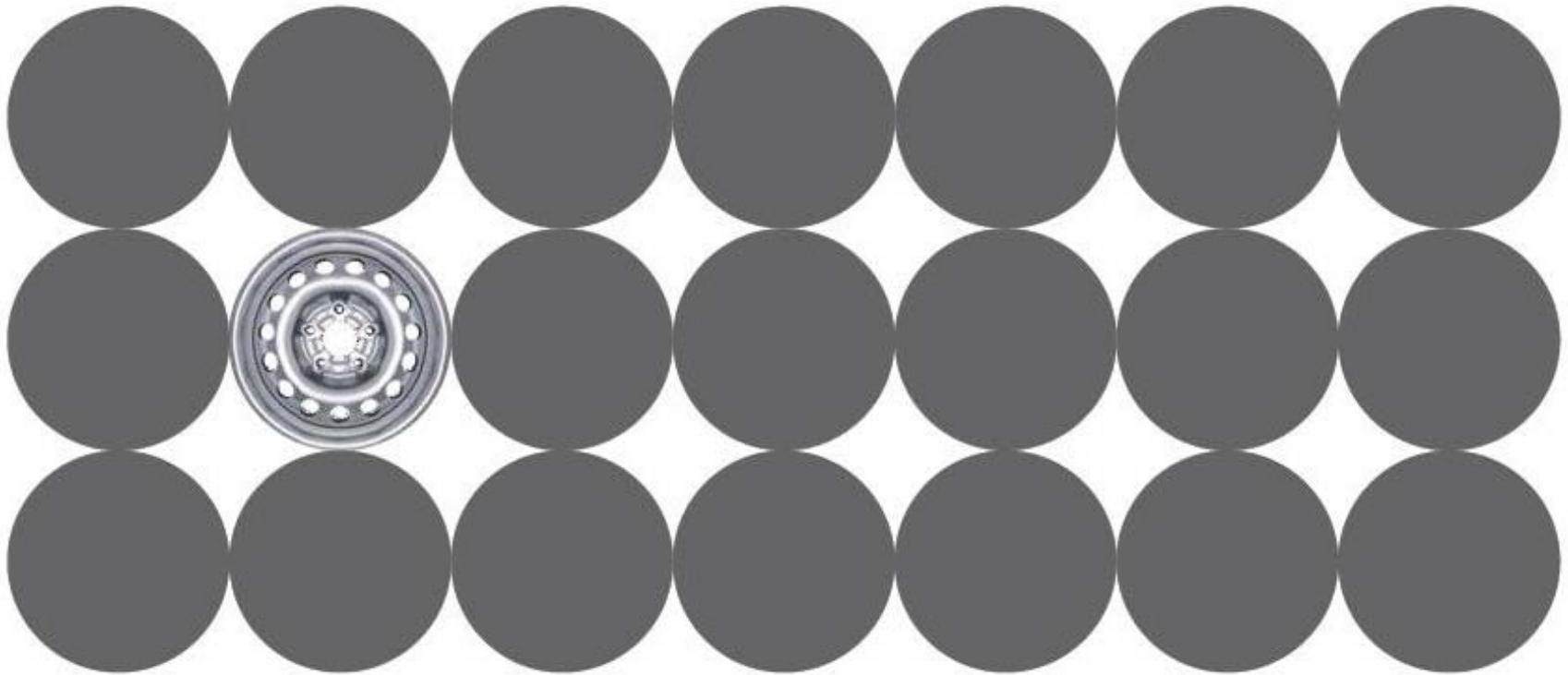

Industriutvikling i Grenland

Bærekraft og utvikling

Thor Oscar Bolstad

23.09.2009

Herøya Industripark; en foretrukken og bærekraftig industripark.

Herøya Industripark og industriutvikling

100 virksomheter

3.000 ansatte

10 mrd NOK i omsetning

80% eksport

1,5 mrd NOK i kjøp av varer og tjenester lokalt

Ca 7 mrd NOK investert på Herøya fra 2001

5,7 TWh i energiforbruk inkl. Eramet

Ambisjoner om å redusere energiforbruket med ca 10% (ENOVA-søknad)

Yara har redusert lystgassutslipp (N₂O) med 90%.

NB! Utvikling koster!

Typisk for dagens industrivirksomheter

- **Omstilling, gjenbruk, effektivisering**
- **Utenlandske eiere**
- **Lav bemanning (10% av totalkostnad)**
- **Høy produktivitet**
- **Økt produksjon**
- **Lavere kostnader**
- **Fokus på Energiøkonomisering og miljø**
- **Blant de beste til å redusere utslipp.**
- **Råvareprodusenter stort sett (Oppstrøms)**

Prosessindustrien skaper store ringvirkninger

Fremtidens arbeidsplasser er ikke bare IKT, sykehjem eller barnehager.

1 ind.arbeidsplass -> 4 tilknyttede arbeidsplasser

- Har behov for mange og gode leverandører
- Med på å skape et konkurransedyktig næringsliv
- "Best i sin klasse"

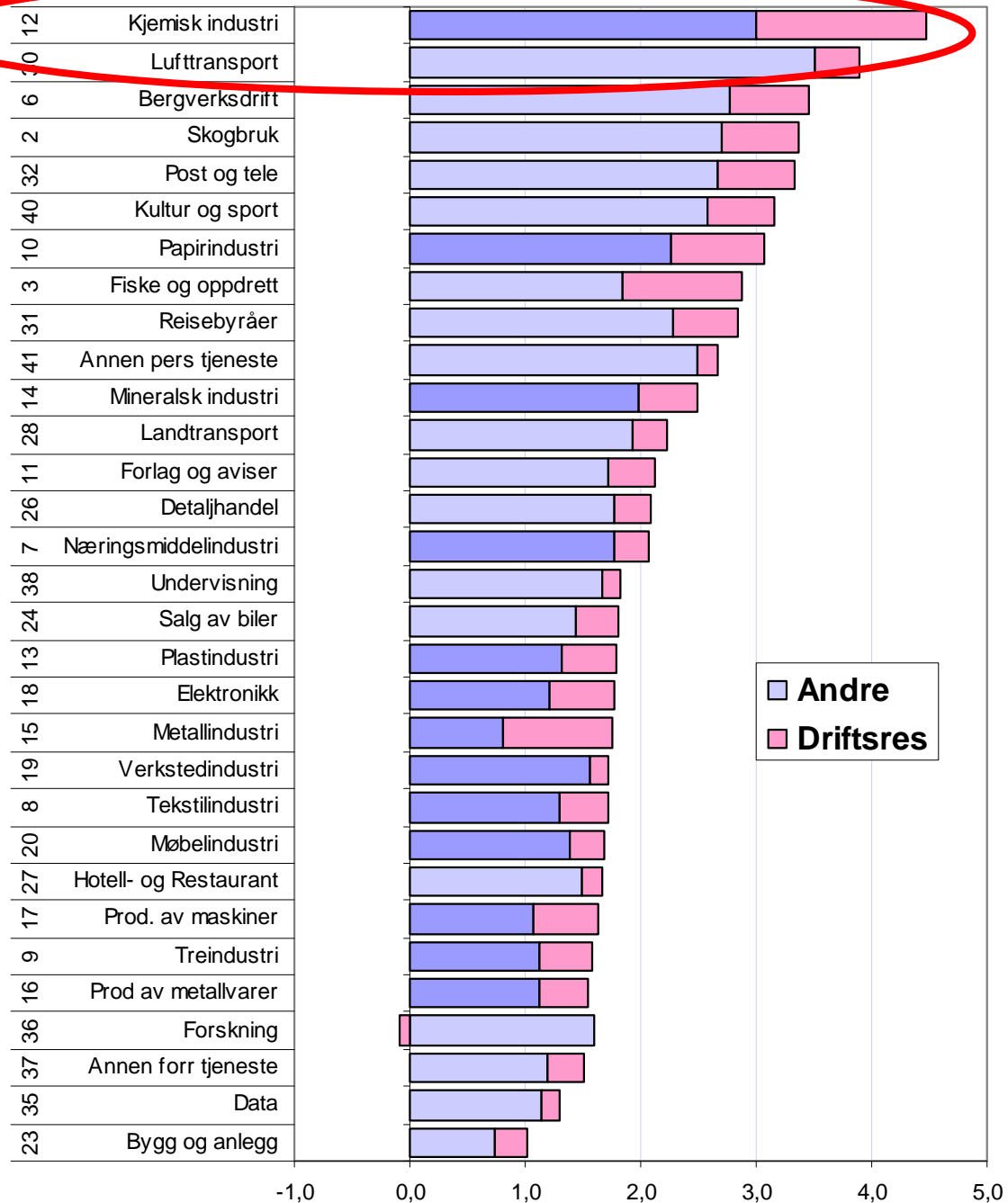

En arbeidsplass i prosessindustrien skaper flere arbeidsplasser i andre bransjer. Ringvirkningene er større enn i andre bransjer.

Industrien skaper ringvirkninger

Spesielt prosessindustrien

Figuren viser antall kroner til varekjøp og driftsresultat pr krone til lønnskostnader. (Data fra regnskaper 2007)

Industrien øker produktiviteten

Kjemisk industri har økt verdiskaping pr sysselsatt med 91 % på åtte år.

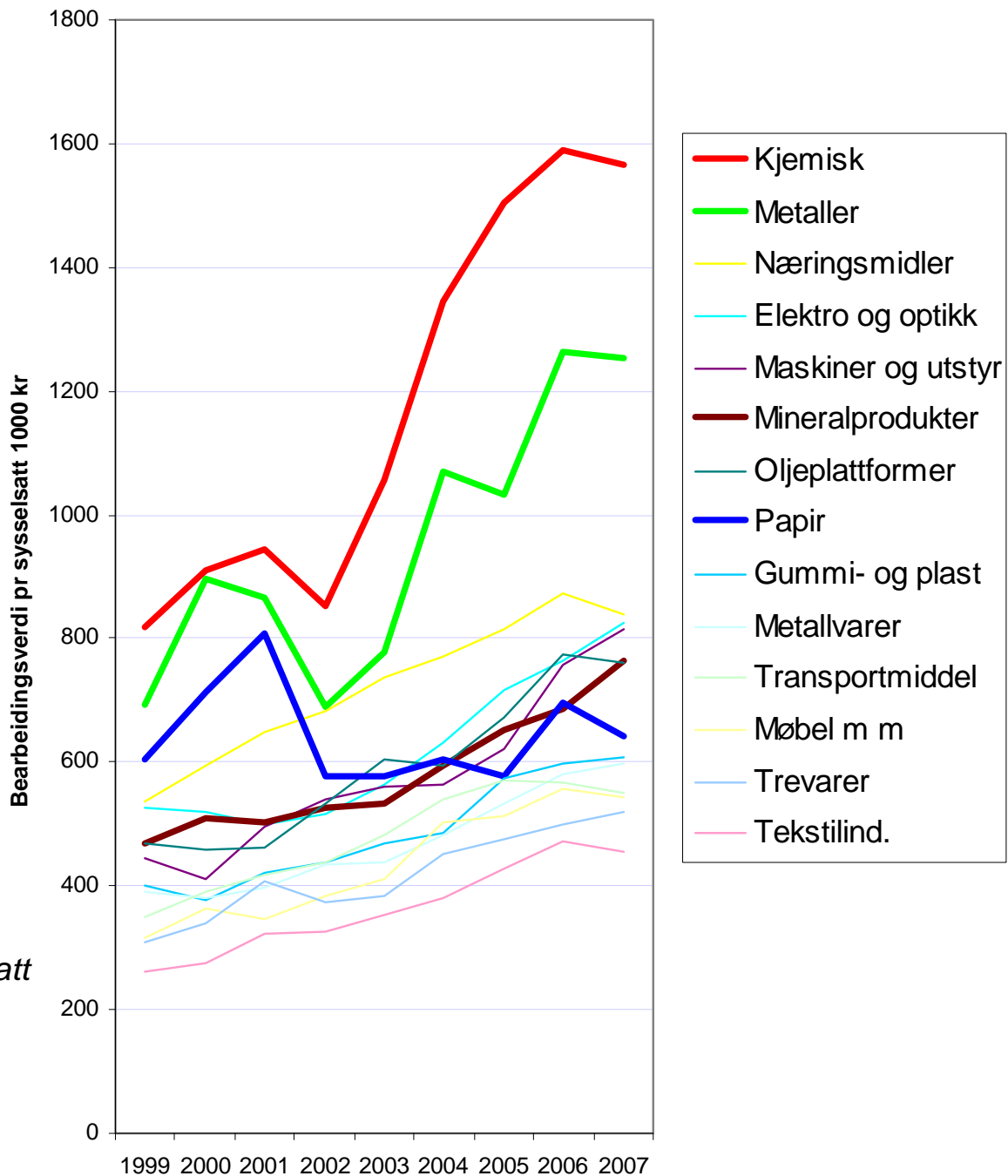
Metallindustri med 81%.

Industrien samlet med 67%.

(prisstigning i perioden:16%.

Figuren viser bearbeidingsverdi pr sysselsatt (Data fra SSB)

Telemarksforskning, Knut Vareide

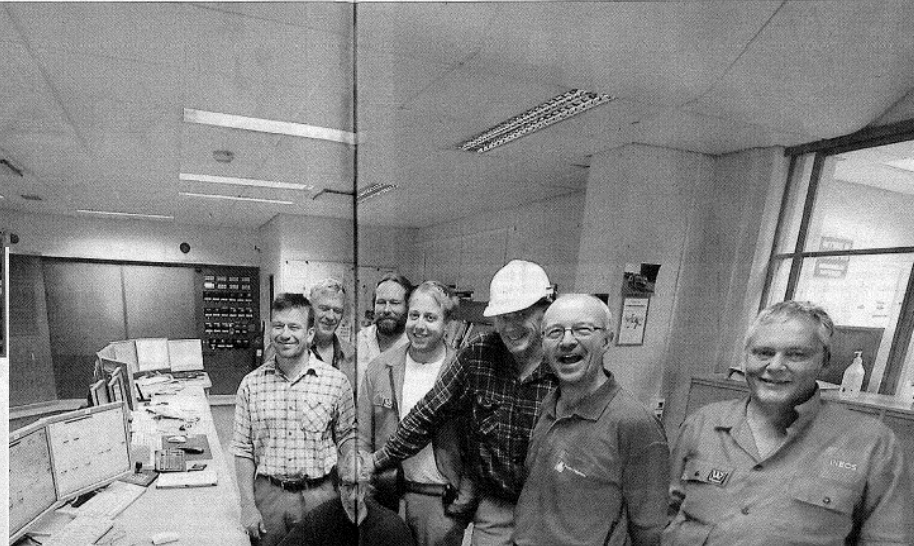
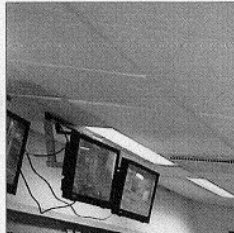
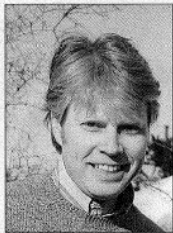

Pvc'en blant Europas beste

For 21 år siden hang nedleggingsspøkelset over pvc-fabrikken på Herøya. I dag er den en av de mest kostnadseffektive i Europa.

Ragnhild Johansen
ragnhild.johansen@varden.no

PORSGRUNN Gutta og jentene i fabrikken har ikke kommet gratis til en så ledende posisjon. Nedbemanning, ny teknologi, effektivisering og et

Varden

Best i Europa

Pynter seg for verden

SIDE 52 OG 53

Hjelp Djoni å løpe

SIDE 4

Slåss for Frydentopp

© FREDRIK PEDERSEN

I 1988 ville Hydroledelsen legge den ned. I dag er pvc-fabrikken på Herøya en av Europas beste.

Side 6 og 7

HYDRO

Utfordringer fremover for industrien i Grenland

- **Anleggene blir eldre**
- **Råvarekilder tar slutt**
- **Mindre konkurransedyktig teknologi over tid**
- **Strengere utslippskrav**
- **Fra oppstrøms til nedstrøms (olje og gjødsel)**
- **MILJØ:**
  - **Miljøutfordringer i form av økte avgifter og kvoter**

GLOBAL WARMING

Climate change is easily observed, especially in the Arctic where temperature increase is 2-3 times global average
~2 deg.C increase in the last 10 years

The IPCC 2007-report describes climate change as more serious than IPCC 2001

Polar ice caps
are melting faster
than ever...

AT SCA In the Canadian high Arctic, a polar bear negotiates what was once solid ice. Bears are drowning as warmer waters widen the distance from floe to floe.

IEA: technologies to be developed to reduce emissions from a BAU to a 550ppm trajectory

BAU trajectory

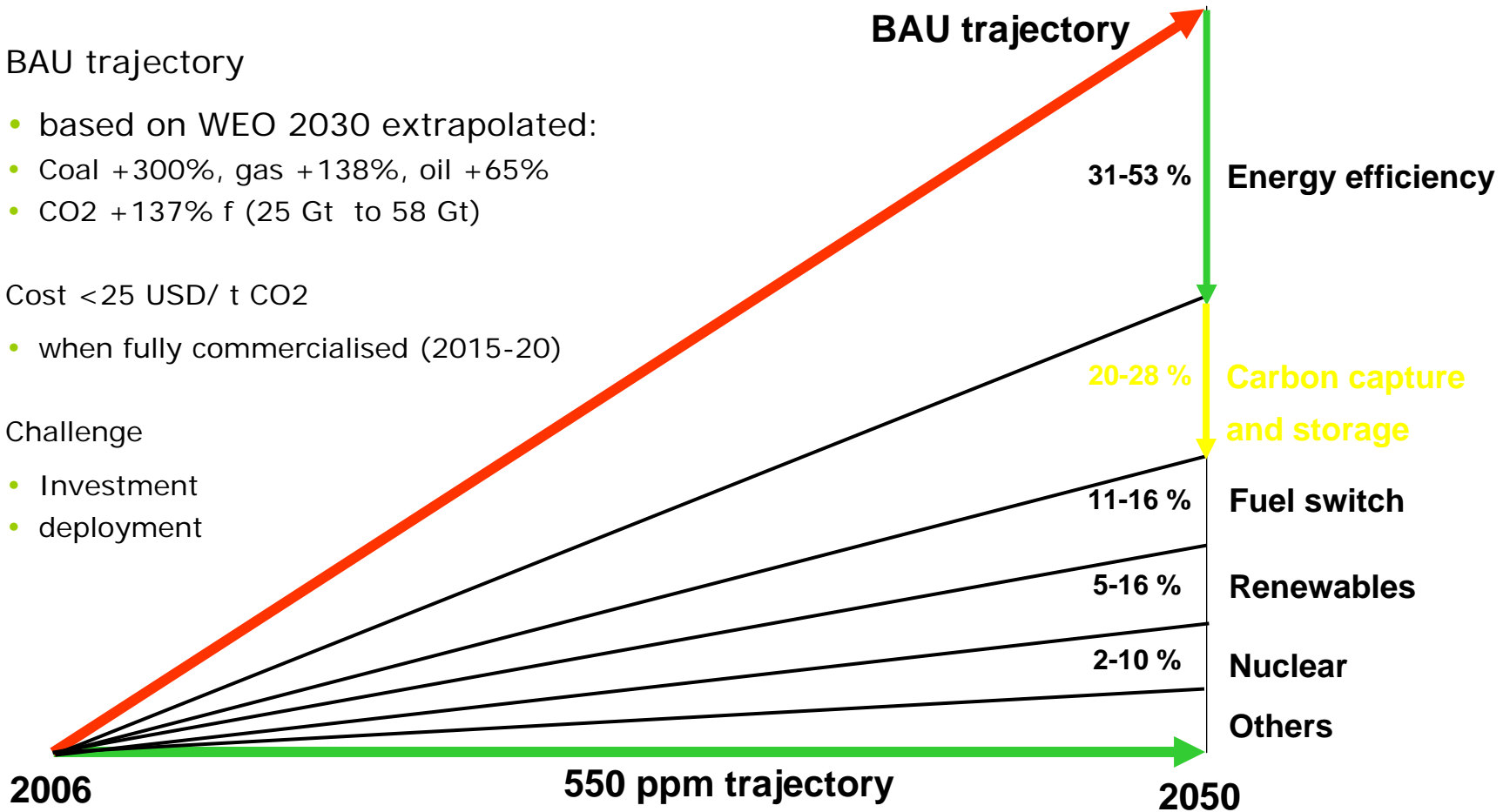
- based on WEO 2030 extrapolated:
- Coal +300%, gas +138%, oil +65%
- CO₂ +137% f (25 Gt to 58 Gt)

Cost <25 USD/ t CO₂

- when fully commercialised (2015-20)

Challenge

- Investment
- deployment

Source: IEA Energy Technology Perspectives, June 2006,

G8 Gleneagles Plan of Action 2005

(12) 2009-09-22

Ambisjonen for Grenland

Opprettholde dagens nivå innen industriell aktivitet knyttet til arbeidsplasser og omsetning

Eksempel: SilMag

- **Teknologi basert på gamle "Magnesiummen"**
- **Teknologisk videreutvikling**
- **Lavere utslipp**
- **Lavere energiforbruk**
- **Lavere produksjonskost**
- **Økt konkurranse- og bærekraft**
- **Bruker 100 MNOK til dette utviklingsarbeidet**

Hvordan oppnå dette?

Jobbe kontinuerlig med industriutvikling, Ikke skippertak

Fremtidens industri:

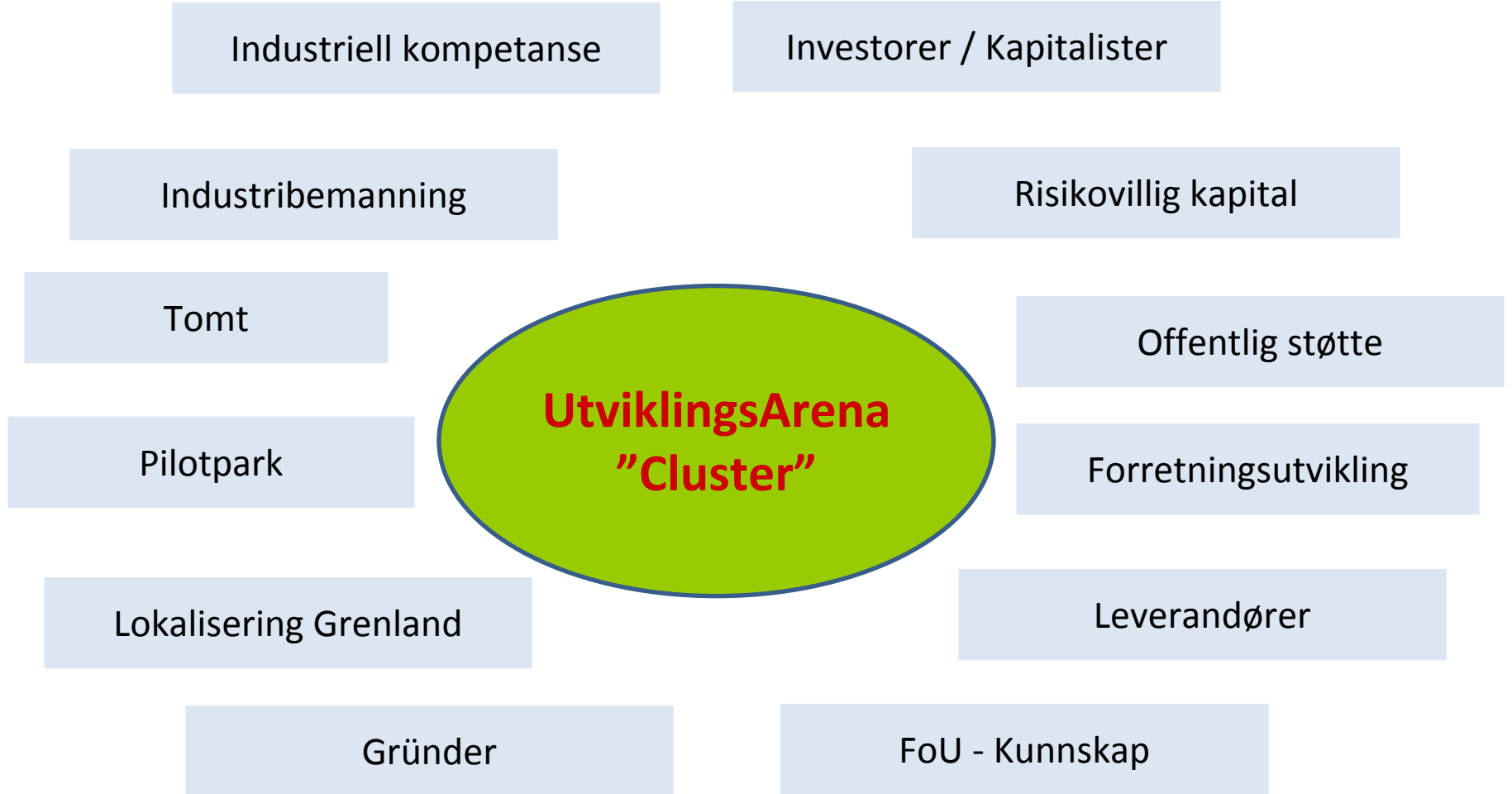
- **Tilfredsstill strengere miljøkrav**
- **Ny teknologi, nye produkter, nedstrøms?**
- **"Moderne produksjon"**
- **Energi-effektiv**
- **Møter CO2-utfordringene**

Grenland har:

- **Kloke hoder, FoU-miljøer**
- **Kunnskap knyttet til bl.a. gass som råstoff, CO2, etc.**
- **Industriell kompetanse**

En av Norges største utfordringer

Hva skal nasjonen satse på når Olje- og gassperioden er nedadgående?

Vi gir oss ikke!

Takk for meg!

© *Victor Lucas 2006*

www.hydro.com